

کارکرد بلاغی استعاره در قرآن مطالعه موردی سوره هود

عمادصادقی^۱، مجیدصادقی مزیدی^۲

۱- دانشجوی دکتری تفسیر تطبیقی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

۲- استادیار دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، majid.sm39@yahoo.com

چکیده

قرآن کریم به عنوان معجزه الهی در بین انسانها می‌باشد که جامعیت اعجاز آن در حوزه‌های مختلف علمی بر تمامی انسانها روشن است. یکی از مهمترین حوزه‌های اعجازی قرآن در زمینه اعجاز ادبی و بلاغی می‌باشد که به طور گسترده در تمامی آیات قرآن یافت می‌شود. استعاره به عنوان یکی از موضوعات مهم بیانی-بلاغی می‌باشد که خداوند متعال در بیان آموزه‌ها و مفاهیم قرآنی به انسانها از این ویژگی بلاغی به بهترین صورت بهره برده است. شاید یکی از پربسامدترین کاربردهای این موضوع را می‌توان در سوره هود یافت که گستردگی و جامعیت انواع به کارگیری آن از ویژگیهای بارز بلاغی این سوره است. بنابراین این پژوهش برآن است تا به شیوه توصیفی-تحلیلی و به طور ویژه به موضوع استعاره در سوره هود بپردازد و بلاغت بیانی قرآن را از این دیدگاه مورد بررسی قرار دهد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد خداوند متعال انواع استعاره از جمله تمثیلیه، تصریحیه، تبعیه، مکنیه، استعاره در زمان و مشتقات و... استفاده کرده و مفسران نیز در تفسیرشان از این موضوع به خوبی استفاده کرده‌اند و از این موضوع بلاغی در تبیین و توضیح آیات به نیکی بهره برده‌اند.